

2. august 2023

Praksisnormeringsberegning i dagtilbud

Dette notat beskriver muligheder og udfordringer i forhold til at beregne praksisnormeringer for dagtilbud i Ballerup Kommune efter de principper, som VIVE har udarbejdet.

VIVEs model for beregning af praksisnormeringer

VIVE fik i forlængelse af aftalen om minimumsnormeringer til opgave at lave en beregningsmodel, som leverer et billede af den 'praktisk oplevede normering' i dagtilbud. Beregningsmodellen opgør praksisnormeringen således:

$$\text{Praksisnormering} = \frac{\text{De indskrevne børns samlede årlige fremmødetimer}}{\text{Det pædagogiske personales samlede årlige samværstimer med børn}}$$

Resultatet angives i børn/voksen.

Beregningsmodellen er ikke færdigudviklet, og ministeren har i juni 2023 meddelt, at der ikke vil blive arbejdet videre med at udvikle et konkret redskab.

"Initiativer som ikke videreføres:

Drøftelse af normeringer på institutionsniveau og praktisk oplevede normeringer

*Der gennemføres ikke drøftelse af eventuelle minimumsnormeringer på institutionsniveau i 2023, ligesom der ikke udvikles et egentligt redskab til opgørelse af den praktisk oplevede normering i de enkelte daginstitutioner."*¹

Beregning af praksisnormeringer i Ballerup Kommune

Beregning af praksisnormeringer efter VIVEs principper kræver, at der tilvejebringes ret præcise oplysninger om børns og voksnes tilstedeværelse. Nogle af disse data findes i forvejen i organisationen, men kræver bearbejdning, og andre findes ikke.

Det gælder for en del af nedenstående data, at VIVE har angivet en stedfortræderværdi (proxy), som kan anvendes i beregningen, hvis ikke kommunen kan tilvejebringe tilstrækkeligt valide data, eller ressourcetrækket bliver uforholdsmæssigt stort.

Nedenstående er en beskrivelse af, hvordan de forskellige oplysninger, som indgår i beregningen, kan tilvejebringes. Udgangspunktet er, at der beregnes for et kalenderår.

¹ <https://www.uvm.dk/aktuelt/nyheder/uvm/2023/jun/230606-regeringen-igangsaetter-initiativer--der-loeffer-kvaliteten-i-daginstitutionerne>

Data	Tilvejebringelse	Ressourcetræk	Proxy
<p><u>Oplysninger om 0-2-årige og 3-5-årige børn</u></p> <p>(hver kategori for sig)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal indskrevne børn omregnet til fuldtidsindskrevne børn • Årlige fraværsdage i (grundet sygdom, ferie og fri) pr. fuldtidsomregnet barn • Årlige fremmødedage i alt • Gennemsnitligt antal timer i daginstitutionen pr. fuldtidsomregnet barn pr. fremmødedag 	<p>Data om indskrevne børn findes i systemet.</p> <p>Data om børns fravær og gennemsnitlige tilstedeværelse kan trækkes i AULA, men kræver bearbejdning og kvalitetssikring, da validiteten afhænger af, hvorvidt forældrene får checket børnene ind og ud.</p>	<p>Indskrivningsdata ca. ét dagsværk</p> <p>Udtræk af data om fravær og daglig tilstedeværelse ca. 5 dagsværk</p>	<p>Nej</p> <p>Ja på fraværsdage og tilstedeværelse</p>
<p><u>Antal ansatte omregnet til fuldtidsårsværk</u></p> <p>Fordelt på stillingskategorier</p>	<p>Data kan trækkes i SD-løn</p> <p>Ansættelser for puljemidler kan medtages eller fraregnes, - det skal der tages stilling til.</p>	<p>Dataudtræk ca. ét dagsværk</p>	<p>Nej</p>
<p><u>Sygefravær</u></p> <p>Fordelt på stillingskategorier</p>	<p>Sygefraværdata udarbejdes i forvejen men ikke på stillingskategorier</p>	<p>HRO estimerer 2 hele arbejdsuger til at trække konkrete Ballerup-tal</p>	<p>Ja</p>
<p><u>Omsorgs- og seniordage</u></p> <p>Samlet antal dage pr. personalegruppe</p>	<p>Data skal tilvejebringes manuelt fra systemet</p>		<p>Nej</p>
<p><u>Medarbejdere på barsel</u></p>	<p>Data trækkes i et separat system og trækkes fra det samlede antal ansatte.</p>		<p>Nej</p>
<p><u>Lokal kvalitetssikring af data</u></p>	<p>Data skal gennemgås af de pædagogiske ledere for at sikre mod fejlregistreringer mv.</p>	<p>Ét dagsværk pr børnehus.</p>	<p>Nej</p>
<p><u>Andel af fremmødetid uden børnesamvær</u></p> <p>For alle stillingskategorier incl. ledere med og uden personaleansvar</p>	<p>Data kan kun tilvejebringes, hvis børnehusene over en længere periode - helst et år - registrerer opgaver og fordeler dem i tid med og uden børn. Det er ikke en viden, som findes i organisationen i forvejen.</p>	<p>Estm. ca 1/4 time pr. uge pr. pædagogisk medarbejder.</p> <p>Kan muligvis effektiviseres, hvis der findes et it-værktøj, som kan håndtere opgaven.</p>	<p>Ja</p>
<p><u>Vikarforbrug</u></p> <p>Vikartimer, som er købt hos bureau, og som dermed ikke er registreret i lønsystem</p>	<p>Data skal registreres af den enkelte institution og indgives til administrationen</p>	<p>2 timer pr. børnehus</p>	<p>Nej</p>

Der er ikke væsentlig forskel på ressourceforbruget i fht. at trække data på institutions(distrikts)niveau og på børnehusniveau, men der er udfordringer i fht. at nogle medarbejdere har opgaver i flere børnehuse, hvilket ikke fremgår af systemerne.

Når alle data foreligger, skal der udarbejdes et redskab, som kan håndtere selve beregningen. VIVE har kun offentliggjort en vejledning til beregningsmodellen, men den er ikke udgivet i Excel-format, fordi det anvendte Excel-ark ikke er det endelige, konkrete redskab og dermed ikke kan anvendes til beregninger.

Center for Økonomi anslår, at selve udviklingen af redskabet vil tage nogle få arbejdsdage, og at den årlige databearbejdning/udregning kan ske på få timer, hvis alle data på forhånd er kvalitetssikret.

Redskabet vil kunne være klar i løbet af efteråret, så der kan beregnes praksisnormeringer for 2023, når året er gået.

Generelle opmærksomhedspunkter

- Opgørelser kan **ikke** sammenlignes på tværs af kommunegrænser. Dertil er kommunernes registreringspraksis for forskellig.
- Opgørelser af praksisnormering adskiller sig fra Danmarks Statistiks normeringsopgørelser.
- Opgørelsen viser **gennemsnitlig** praksisnormering over en længere periode. Den siger ikke noget om normeringen på konkrete tidspunkter af dagen/året.
- Brugen af **proxy-værdier giver lavere præcision** på institutionsniveau.

Analyse af resultaterne for Ballerup Kommune

Opgørelse af praksisnormeringer vil, hvad enten de opgøres på distrikts- eller børnehusniveau, vise forskelligheder i normeringen, så for at forklare disse, er det nødvendigt at analysere og kommunikere resultaterne efterfølgende.

Det gælder bl.a. i følgende forhold:

1. Distrikterne får ikke præcis de samme ressourcer.
Der er en (mindre) grad af **socioøkonomiske parametre** i ressourcefordelingsmodellen.
2. Det ligger i distriktsstrukturen, at **distriktslederen kan allokere ressourcerne** derhen, hvor der til enhver tid er mest brug for dem.
Det kan fx være i forbindelse med, at et børnehus er under ombygning, har særlige kapacitetsudfordringer eller andet.
3. De pædagogiske lederes **kerneopgave er ikke børnesamvær**.
Hvis lederne tilbringer meget tid sammen med børnene og dermed bidrager til praksisnormeringen, er det ikke nødvendigvis udtryk for højere kvalitet.
4. Der er medarbejdere, fx resourcepædagoger, som ledelsesmæssigt og lønteknisk er tilknyttet ét børnehus, selv om de over tid har **opgaver i alle distriktets børnehuse**.

5. Nogle børnehuse har **flere børn i udsatte positioner** og med et større behov for støtte, og derfor mere personale og en højere (praksis)normering.
Hvis personalet skal bruge mere tid på fx netværksmøder og møder med forældre, sænker det den faktiske praksisnormering. Dette vil ikke fremgå af den beregnede praksisnormering, hvis der anvendes proxyer for personalets tidsanvendelse.
6. Det pædagogiske personale i daginstitutioner varetager en række **opgaver, som ikke foregår sammen med børn** og således giver en lavere praksisnormering.
Disse opgaver kan også bidrage positivt til kvaliteten i institutionen.
7. Der kan være **forskelle mellem børnehuse på personalets sammensætning**.
Jo større andel af uddannede og/eller erfarne medarbejdere, jo lavere praksisnormering.
8. **Små børnehuse** vil alt andet lige bruge flere medarbejdere i ydertimerne og dermed udvande normeringen midt på dagen.
9. **Forældregruppens arbejdsmæssige forhold** (fx pendling) vil have betydning for børnenes fremmødetider.

Ressourceforbruget i forhold til analyse og kommunikation vil ligge hos hhv. administrationen, distriktslederne og de pædagogiske ledere.

Hvad kan opgørelse af praksisnormeringer (ikke) bruges til?

- Aftalen om minimumsnormeringer (hhv. 3 børn/voksen og 6 børn/voksen) er indgået i hht. Danmarks Statistiks beregningsmodel. Praksisnormeringsberegningen kan og skal derfor ikke bruges til at sikre, at kommunen overholder minimumsnormeringerne, - det er 2 forskellige ting.
- Praksisnormeringsberegningen kan i princippet give forældrene et billede af, hvor meget samvær med voksne deres børn i gennemsnit har. Men der er netop tale om et gennemsnit, som varierer over dagen og året.
- Praksisnormeringen kan ikke stå alene som parameter for kvalitet, så det vil ikke i sig selv give forældrene et kvalificeret grundlag for at vælge børnehus.
Derfor vil det efterfølgende analysearbejde være betydeligt, og der vil skulle ske en kommunikationsmæssig indsats i forhold til forældre for at forklare dette.
- Tallene vil kunne give distriktslederne et mere præcist billede af, hvordan deres ressourcer er fordelt.
Det er dog ikke nødvendigvis ønskværdigt, at man begynder at styre efter at skaffe flest mulige hænder til børnehuse ved fx at fravælge at bruge tid på kompetenceudvikling eller ansætte billigere medarbejdere. Dette giver i sig selv ikke kvalitet.
- Dét, som umiddelbart er mest interessant ud fra et styringsperspektiv, er, hvordan medarbejdernes tid er fordelt mellem 'tid med børn' og 'tid om børn'. Det er samtidig også den viden, som det vil kræve flest ressourcer at opnå.

Opsamling

- Hvis praksisnormeringerne skal opgøres bør det ske på kalenderår. Dagtilbuddene har en årsrytme, som betyder, at normeringen ser forskellig ud over tid, når børnetallet stiger eller falder hurtigt, og medarbejdertilpasningen ikke kan følge med.
- De data om børns og medarbejders tilstedeværelse i dagtilbuddet, som i forvejen findes i organisationen, kan trækkes ud én gang årligt i en form, så de kan bruges i beregningerne, med et ressourcetræk på 3-4 arbejdsuger pr. år. Dertil kommer en lokal kvalitetssikring af data (udført af pædagogisk leder), som estimeres til ét dagsværk pr. børnehus eller i alt ca. 5 arbejdsuger.
- Data om medarbejdernes tidsanvendelse, når de er på arbejde, foreslås i første omgang erstattet af VIVES bud på en proxy-værdi. Hvis praksisnormeringerne skal beregnes for 2023 er det under alle omstændigheder for sent at skaffe disse data for i år.
- Der skal udarbejdes en proces for analyse og kommunikation af resultaterne. Tidsforbruget hertil kan ikke estimeres, da det afhænger af, hvilke interessenter som skal inddrages, og hvem der skal være målgruppe for kommunikationen.
- Det kan forventes, at hovedparten af 'forklaringsarbejdet' vil falde på de pædagogiske ledere, som har den daglige kontakt med forældre og medarbejdere.

OBS: Regeringen har i juni 2023 besluttet, at:

*"Initiativet om udvidelse af dagtilbudsportalen bl.a. med informationer på institutionsniveau, herunder normeringer, personalets uddannelsesniveau og børnenes oprykningsalder, videreføres. Data på institutionsniveau for kommunale og selvejende daginstitutioner forventes at være tilgængeligt på dagtilbudsportalen ultimo 2023."*²

Det betyder, at der på dagtilbudsportalen på sigt vil kunne ses normeringer for de 5 distriktsinstitutioner i Ballerup Kommune.

² <https://www.uvm.dk/aktuelt/nyheder/uvm/2023/jun/230606-regeringen-igangsætter-initiativer--der-loeffer-kvaliteten-i-daginstitutionerne>